

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinó-bazár
épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számítással,
díjsszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:

Bezerédy István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája.

Egyes szám ára 20 fillér.

Pécs—Bród, vagy Szekszárd—Mohács—Eszék?

A pécs—bródi vasut bevonult, azaz egyelőre csak egy nagyot füttyentett a mult héten a kis diák otthonba, a minduntalan katalógus olvasás szégyenében részestülő t. Házban. Szerényi államtitkár válaszolt Hoffmann Ottó, a somogymegyei, tabi képviselőnek, a ki bizony nem legyezte Pécs érdekeit, de tárgyilagosan kifejtette, hogy tekintettel a budapest—szaloniki világvonal nagyjelentőségére, félre kell tenni minden helyi érdeket s nem venni tekintetbe csak a magasabb célú és szempontokat, amelyek mind amellet szólnak, hogy ebbe a majdani világvonalba való vasuti bekapcsolódásunk szerencsés legyen. Szerinte „ezekből a szempontokból a magyarországi területen e vonalnak nem lehet más utja, mint a budapest—rétszilás—szekszárd—mohács—eszék—samaci összeköttetés. (Ugy van.)

Ez az utirány a legrövidebb, mentesíti részben a fumei vonalat és azonkívül a már létező vasuthálózat folytán teljesen forgalmi szférájában tartja a dunamenti élénkebb helyeket s legcélszerűbben alkalmazkodik a két új Dunahidhoz s ezáltal az Alföld forgalmi életéhez.

Szerényi válasza meglehetősen diplomatikus volt. Igenis beismerte, hogy a kormány tervezi a pécs—bródi összeköttetést, „de hogy stírgősebb-e a pécs—bródi vonal kiépítése vagy a doboj—samaci, ezt akkor lesz itt az ideje elbírálni, a mikor a kormány magával a konkrét javaslattal a t. Ház elé lép és a mikor módunk és időnk lesz ezzel a kérdéssel részletesebben is foglalkozni. (Zaj.)“

A dolog tehát most úgy áll, hogy a pécs—bródi vonalon folynak az előmunkálatok, négy alternativ tervet is készítenek. A terepviszonyok azonban a lehető legkedvezőtlenebbek s némi kis fennakadást okoznak olyan kérdések is, hogy Siklóson vagy Harkányon át vezessék-e a vonalat? Nini, Harkány is szóba kerül? Egy évtizeddel ezelőtt éppen a fürdő tulajdonosa tagadta meg az általa előzetesen felajánlott 30 ezer forint hozzájárulást. persze az egészen más, ha az állam építene erre vasutat. Valószínű azonban, elkerülik mindkét helyet, hogy bár alagutakon át, másfelé keressék a legrövidebb utat Boszniához.

Tehát elértünk a legrövidebb uthoz. Ezt papoljuk mi évtizedek óta, de persze nekünk nincsenek hatalmas pártfogóink, hisszük azonban, hogy igazságunk erejénél fogva, most kivált, hogy úgy látszik, érekeazonosságból

Somogyvármegye is csatlakozik hozzánk, — mégis csak győzni fogunk.

Az államtitkár ur ugyanis sokat feladott a kormány eddigi merev álláspontjából. Hivatalos leirat ugyanis a pécs—bródi vonalat tette meg a legrövidebb boszniai utnak; de az államtitkár ur ma már csak legkövetlenebbnek mondja azt.

S vajjon mit akar eltakarni a legkövetlenebb kifejezéssel? Azt, hogy a kormány még nem ejtette el a szekszárd—mohács—eszéki összeköttetést sem, s belátva az országos érdeket, talán támogatná is, de Pécs kedvéért csak amolyan másodrangu viczinálisnak szeretné.

Mert mit is mondott még az államtitkár ur?

„A mi, t. képviselőház, a boszniai reláció további kérdéseit illeti, Bátaszéktől Mohácsra át (Zaj. Elnök csenget) Baranyavár—Pélmonostorig, méltóztatik tudni, vasut van épülőben (Nini, már épülőben van? Mi ugy tudjuk, hogy még a szükséges törzsrészvények sincsenek jegyezve, s éppen a pécsi riválitás miatt, hol még a finanszírozás?) és a baja—bátaszéki hid megnyitása folytán a Dunapatajtól Kalocsán át Bajáig terjedő vonal is a bródi összeköttetést fogja szolgálni, a mivel újabb összeköttetést nyerünk Boszniával, úgy, hogy nekünk öt összeköttetésünk lesz Boszniával akkor, a mikor Ausztriának még a bugojno—arsanói vasut kiépítése után is csak két összeköttetése lesz. Így ápolja a boszniai forgalmat a kormány.“

Jó, kérem, mi nem vagyunk irigyek. A vasutból az a jó, ha mennél több van. Szerintünk ugyan az országos érdek mi mellettünk szól, de ha Pécsen akarnak segíteni, ám csinálják meg

másképpen. Látva a sok órát, sértette nemzeti büszkeségét, hogy itt nem az angol ipar műveit dicsérik, hanem folyton kitalálják, hogy az óráját a dedőregapjától örökölte, mert azt ekkép alakították s így csinálták át, hogy ilyen legyen, mert hát ilyen órát manapság már nem gyártanak. Ilyet a XVII. század második felének első évtizede közepén készítettek Loele-ban, tehát az öregapja gazdag ember volt, mert akkor még személyesen kellett elmenni az ilyes holmiért. És így tovább. A véletlenül, csupa megszokásból órájára vetett tekintettel a genévei híres óra-ember, egész családját, vagyoni állapotját s egyéb körülményeit egy csapásra elő tudta volna adni. Ha angol honfitársa lett volna, büszke lett volna rá, de mert genévi polgártárs volt: tenni kellett róla. Nagyot gondolt és merészet. Majd ő tesz róla, hogy itt is az angol ipar remekeiről beszéljen s ne az unalmas genfi hírességről. Felajánlotta a városnak, hogy a St. Pierre két vén tornya közé emeltet egy pazar kis tornyot s abba olyan harangjátékokat helyez el, amely havonta változva más-más svájci hazafias dalt játszik el. Jól van, bele ment a tanács. Az angol pedig elkészítette valami angol városban. No és ott van a szép kis torny. Minden órában eljatsza a darabot a harangjáték. Négy csatadalt játszik összesen s havonta változnak a dalok automatic. És mit ért el az angol? Azt, hogy ha idegen — angol vagy más nemzetbeli — hallja a carillont, fel-sóhajt: hál' Istennek, mégis csak a geniek a legpompásabb óra- és óraszerkezet csinálók, máe a biznyság ez a gyönyörű harangjáték!

TÁRCZA.

Óh nem érne semmit . . .

Óh nem érne semmit
Ez az én irásom,
Ha lelketek lángja
Nem vonná sugárba
S át nem világolna
Fekete tintámon.

Elégthetne leltem,
Mégis hideg lenne,
Minden betűm, mint bús
Fejfa integetne . . .
Bizony e nőtáknak
A ti lelkektől
Van egy kis — melegje!

BODNÁR ISTVÁN.

Erről-arról.

(Genévei levél.)

A „Közérdek“ számára írta: Koritsánszky Ottó.

Genéve, 1908 június 13.

Csendes nyárelői este van . . . A negyedik emeleten lévő kis szobám egyik ablakán át, lelátni a mintegy 40 méterrel mélyebben fekvő, csodálatos kék tükör Léman-tóhoz. Mert hát az öreg Genéve-ben vagyunk. Az új, a modern város a tó partján, a Rhône két oldalán, no meg emez oldalon az Arve

felé terül el. Mig innét szük, mesésen rendetlen s hirtelen emelkedő sikátorokon át jutsz föl a régi városba, a domb tetejére. Szük utcák erre is. Hol jobbra, hol balra csavarodnak. Régi, kopott vakolat, de neves eseményekre emlékeztető ósdi házak környezik. Visszaviszik ezek gondolatunkat jó egy pár századdal: a sötétség korába, a mely kort a lelkiismeret aláaknázása jellemzi. Beszélnek aztán erkölcsi forradalomról. Üldözésről és diadáról . . . És mire oda érünk a vén St. Pierre-hez*, az a megdönthetetlen igazság férközik agyunkhoz, hogy az igazságot szolgáló eszme keresztül jut minden veszélyen, minden sötétségen, s legyen bár ezerszeres az a tulerő, mely feltartóztatni igyekszik utjában, nincsen az ártalmára, sőt a diadalhoz segíti, mert az eszme az igazat, emez a hazugságot szolgálja. Az eszme világot gyújt, az ellenese a sötétséget terjeszti. És mennyi megerőltetés vész kárba, ha a világosságot sötétséggel akarjuk elnyomni? És kihaltzik a szük utcára az orgona büszke bugása: „Erős vár az Isten nekünk“ . . .

Akármerre megyünk is, ha az új, ha a régi városrészben, lépten-nyomon eszünkbe jut az, amit a geografiával kapcsolatosan tanultunk Genéve-ről, hogy t. i. Genf = óraipar. Minden sarkon, utcaközépen, középületen és sok nagy üzletházon is egy-egy hatalmas villamos óra emlékeztet arra, hogy az óraipar legrégibb és legnevezetesebb metropolisában vagyunk. Mindenki tisztelettel gondol erre, csak egy ángliusz gondolkozott

*) A dóm templom.

rengeteg költséggel a 60 kilométerrel hosszabb utat, csak minket ne fojtsanak már meg végképpen csupa — szeretetből.

Beszélhet bárki bármit, a mi vasutunké a — jövő. Ha viczinálisnak épül is, idővel ez lesz a fővonal. A természet-nyújtotta előnyöket nem lehet mesterkedéssel pótolni. Lám, a folyó csatornát is egy vékony csikocská alakjában hasítják ki először a föld testéből s a víz ereje csinálja meg a medret, a hajóutat. A mi Boszniával való nyilegyenes összeköttetésünk is így reparálja ki idővel a rajtunk elkövetni óhajtott — igazságtalanságot.

Köszönet a Somogyból jövő támogatásért. Ennek a vasut ügynek az aktái még nincsenek végleg lezárva, kivált, ha a mi képviselőink is nemcsak a katalógus olvasáson lesznek jelen, de résen állva, kiveszik részüket a nyílt, egyenes, bátor — küzdelemből is. B.

Hogy lett a szakcsi szegény népek vezére Szemere Kálmán?*)

Irta: Mányok Ferenc tanító.

A fővárosi és vidéki lapok egész megrendítő hírek közölték a Szemere Kálmán fele népbolondításról. Ez a népbolondításnak nevezett mozgalom vésszes események színterévé tehetette volna a megye egy részét, ha a hatóság kellő időben fel nem lép annak elfojtására. Habár nem is mutatkozott a lokális intelligencia szemében a mozgalom valami veszélyesnek, mert ismerik Szemere urnak egyéniségét, egyedülállóságát, továbbá nyíltan való fellépését, de komoly következményei lehettek volna egy tervszerű allatomos bujtogatásnak, ha valamely felforgató politikát követő párt cselekszi meg, mert olyan termékeny talajra találtak volna a környék népei között, hogy a budapesti hentesstrájkj alkalmaival történt eset semmimélt sem lett volna ehhez.

*) Ebben a cikkben sok a — keserőség, de úgy látjuk, sok is az — igazság. Közöltük tehát szó szerint: lássák az intéző körök, hogy az ottani állapotokon minden áron segíteni kell! A szerk.

Genève-t „petite Paris“-nak is nevezik és méltán. Páris után a francia szellemi élet Genève-ben lüktet legélénkebben. Itt van a híres Sorbonne (a párisi egyetem után nevezték el így a genfit), nincs olyan ország Európában, sőt tovább mehetünk, nincsen olyan világrész, amelyről ne volna itt diák vagy auditeur. Ennek magyarázata mellett, hogy kitűnő tanárok az előadók, két dologban keresendő: az egyik, hogy az előadások — természetesen — francia nyelven folynak, a másik, hogy a genevei egyetem az egyedüli egész Európában, ahol a szociológiának teljes és külön fakultása van.*)

A hatalmas egyetemi épület a nép fillérein épült. Ezt jelzi az az emléktábla, amely az egyetem homlokzatán nyert elhelyezést. Azt mondja az az írás körülbelül: „A genevei polgárság emelte e csarnokot a tudománynak, mert a tudomány fejlesztésében látja a szabadság virágzásának legfőbb biztosítékát“. Kérem értsük ezt jól meg, mert ez bevilágít a geneveiek lelkébe, gondolkodásába. A hol a szellem szabad fejlődése elé gátat emelve, a fejlődés irányát eleve meg akarjuk szabni: ott a szellemi élet korlátozásával a lelkiismereti és a testi szabadságot is veszély felé sodorjuk!

Van az egyetemnek egy angol származású, nagytudású professzora. Ő az előbb említett angol honfitársával éppen ellenkezőleg Genève-nek babérkoszorút font. Azt a bátor kijelentést tette egyszer, hogy Genève régi idők óta hangadó szerepet játszik az

Egy-két elvakult vezető annyira feltűzellette volna a föld- és háznélküli szegénységet, hogy egy virradóra nemcsak az ugynevezett „nadrágos“ ember, de még az egész telkes „polgár“ családok is vagyomban és életben rövidültek volna meg. Mert ennek a népnek nagy a nyomorúsága és ezt a nyomorúságot csak az ismeri teljes valóságában, ki közülük való, közöttük él. Ezt a nyomorúságot bürokratá szemüvegén át meglátni nem lehet s ilyen rideg szemüvegen keresztül nézve a Szemere féle mozgalmat nem is lehet másnak itélni, mint osztály elleni izgatásnak, erőszakos földosztásnak, hatóság ellen való szegülésnek. Amiért Szemere elragadtatta magát féktelen kirobanásával, ám bűnhődjék a törvény szigorja szerint; de hogy ez a nyomorúságban szinylődő nép megérdemelné a bűnhődést azért, mert egy neki jót akaró, bár keveset számító ember után indult s általa vélte elérhetőnek sorsa jobbrafordulását, szerintem méltánytalanság, mivel itt inkább — segítségre van szükség.

Miért ment a Szemere-féle lázadásba? Azért, mert a környékbeli uradalmi birtok mind bérlők kezében van. A napszám igen csekély, egy felnőtt egyén átlagos keresete alig haladja meg a 60-70 krt. Az egyoldalú mezőgazdaság csak az évek egy részében ad a sok munkáskéznek foglalkozást, de mert erősebb a munka, jobban is kell élni, minek következtében a kereset nagyobb része el is fogy a munkaidőszakban. Az ugynevezett feles, harmados, sőt negyedes kukorica vagy burgonya mellett oly sok az ingyen teljesítendő napszám és egyéb terménybeli szolgáltatandó, hogy az ilyen kukorica és burgonya mellett a neki jutott mennyiség ára talán sohasem ulti meg a reá fordított napszámok pénzértékét.

A feles vagy negyedtelkes embernek k-vés a földje, nyolcz-tiztagu családjával két, három annyit is könnyen meg tudna munkálni, ha kaphatna bérletet, de a birtokok tulajdonosai országsszerre csak nagybérlőknek adnak bérletet, kisbirtokosokkal nem állnak szóba. A nagybérlők természetesen igyekeznek minél több hasznot kivenni a bérletből s a nép sajnos tapasztalja, hogy egyáltalában nincs tudomásuk arról, hogy „mélto a munkás is az ő bérére“ nemcsak a nagybérlők a haszonra. Fáj neki látnia, hogy a bérlők gazdagodnak az ő ereje, munkája árán, hogy ő jó a földnek közvetve való munkálására, de már nem jó arra, hogy azt közvetlenül munkálhassa.

A kisbirtokos gazda népes családjának

európai szellemi élet fejlődését illetőleg. Vagyis Genève-t az európai szellemi élet gőczpontjává nevezte. Már most ezt bizonyítani igyekezik. Széles alapon nyugvó kutatása eredményeül egy táblázatot állít össze (ott van ez a Sorbonne II ik emeletén elhelyezve.) E táblázaton összeállítja azon szellemóriások névsorát s életrajzi adatait, akik Genève-ben hosszabb-rövidebb ideig működtek. E táblázaton többek között ezt olvashatjuk: *Magyarországból: Zsigmond király 1336—1437, Teleki József és László grófok. Báro Eötvös politikus (statesman) 1813—1871. Klapka híres magyar tábornok, aki 1849-ben megverte az osztrakot és később genevei állampolgárrá lévén, miniszterré lett (a köztársaság, államtanácsának tagja James Fazy-val egy időben.) Kossuth, a nagy magyar hazafi. Türr tábornok, Kossuth és Klapka barátja. Szemere politikus és Liszt Ferenc híres zongoraművész, a genevei konzervatorium tanára.*)*

De nevezik Genève-t „petite Russie“-nak is. Kis Oroszországnak. Az egyetemi hallgatók óriási százaléka orosz diák, illetve diákkisasszony és az egész lakosságnak körülbelül 49%-át képező idegenek közül jó fele oroszországi. Ha valami hangverseny alkalmaival végig sétálunk a Pastillon-kerten, melynek alapját a híres botanikus De Candolle vetette meg, inkább hihetnők, hogy a Jekaterinoszlavi Erzsébet (egyetemi diákok kedvenc tartózkodási helye) kertben, vagy az odesszai forradalom kiindulási pontját képező nagy parkban vagyunk.

*) Az angol szövegből hevenyészve fordítottam.

nem jut elég foglalkozás a csekély birtokon, ezenfelül pedig a kiadandók után fenmaradó részből lehetetlen megélnie. Csekély 8-10 hold földje mellett 8-10 ed magával még meg tudna munkálni 20-30 holdat. A saját tulajdon birtokából fedezné fentartásuk és egyéb kiadásuk költségeit, míg a bérlett föld jövedelmét midaddig félre tehetnék, míg a feleséges fiak mindegyikének szerezhethének nyolcz-tiz hold földet. Ennek végtelen nagy szociális oldala van, mert ily körülmények mellett a család hosszabb időn át együtt maradna, tudván, hogy idővel neki is lesz nyolcz-tiz hold saját földje. Most pedig alig nőül meg a legény, elhagyja szüleit, mert hiszen azt látja, hogy semmi jövőt nem várhat apja vagyonából. S így lesz egy nyomorúságból három-négy.

A három-négyezer holdas bérleteken hét nyolczszáz lélek él (a napszámkifizetés aránylag kevés összegre rug), nálunk hétezer holdnyi határon 3200 léleknek kell megélni. Es micsoda arányban van például Ujdombovár (eszményi!!) község községi pótadója Szakcs község 60-70 százalékos pótadójához? — azt itéljük meg azok, akik össze tudják hasonlítani a két község nagyságához mérten azok állami adóját és viszonyítsák akkor egymáshoz a községi pótadót. De nemcsak községi pótadó van, de még kanász-, csész-, juhász-stb. járandóság mellett hitközségi adó is — Valami furcsa ez az eszményi község, hol a tanyák több kilométernyire vannak egymástól (mintegy 30 négyzetkilométer terület) azonban a puszták lakói járlatokért, anyakönyvi, hitfelekezeti ügyben a szomszéd községekhez vannak beosztva, az ujdombovári jegyző Ódombováron lakik, egy óriási körnek a szélén, úgy hogy Szakcsmajor csak 22 kilométer ut megtevésevel juthat hozzá, míg Szakcstól 1 kilométer és 400 méter messze van. Ez már csakugyan nevetséges! Ha a puszták a legközelebbi községekhez osztatnának be, hathatósan könnyítve lenne rajtuk a pótadó csökkenésével.

A lefolyt tíz év alatt súlyos elemi károk is érték a községet. 1898-ban az árpákat (tavaszi határrészt) aratás előtt kicsépelte a jég úgy, hogy aratni nem volt szükség, azóta pedig háromszor érte aszály, rozsdá a gabonát, oly nagy volt például 1905-ben a csapás, hogy még a jobbmodu ember is alig tudott annyit gyűjteni össze a szalmából, hogy elvetethetett. Ehhez még súlyos építkezések is járultak, községház, ovoda, iskola, tanítói lakások közel ötvenezer korona összegben. Ennek az évi törlesztése nagyot emel

És említsük-e, hogy Genève-ben az igazi demokrácia mellett is van egy töredék kaszt, melyet a pénz arisztokraták képeznek? Ők nem értették meg Klapka kortársának és barátjának, James Fazy-nak törekvéseit; ők átaludták azt a forradalmat, mely a konzervatív kormányt megbuktatva a demokratikus államformát léptette életbe s aztán felbredésük után nem tudták félrelékní a czoportot, görcsösen ragaszkodtak hozzá. De csak kicsiny dolog ez, s ennek elmulása is már csak kevés idő kérdése lehet. És egy cseppet sem zárja ki ez azt, hogy a republika és város vezetősége, kormánya tanácsa a legmodernebb szociális intézmények életbeléptetésével kidomborítsák, hogy mégis csak az igaz demokrácia nyilvánul meg a közélet minden terén.

Ez alkalommal csak két ilyen intézményt akarunk megismertetni. Az egyik a „Juge des psud' hommes“ a Département de justice et police (Igazságügyminiszterium) kebelében fennálló „szakértők bírósága.“ Munkaadók és munkások képezik e hivatalosan is elismert bíróság tagjait. És azon peresügyeknek lehetőleg békés uton való elintézését vállalja magára, amelyek munkaadók és munkásaik között keletkeztek. Az illető sértett fél a bírósághoz fordul panaszával. A bíróság meghallgatja a másik félt s a szélesebb körű utánjárás alapján igyekszik egészen békés uton elintézni, ha azonban így nem sikerül, büntetést szab ki a bűnsnek talált félre. *Ügyvédeknek bevonása tilva van.* Ha azonban az elmarasztalt fél nem hajlandó a kiszabott büntetésbe

*) Faculté des lettres et des sciences sociales.

éveken át a pótdadón Hol van még az exlex idején felszaporodott adó kifizetése?

Ennyi megpróbáltatás mellett csak úgy tehetett eleget, hogy kölcsönt vett fel birtokára, de a kamattal még nagyobb lett a teher, nehezebb lett a megélhetés és miután birtokát már a végsőig megterhelte, teher lett az neki és összeroskadt alatta. Sokan adták el földjeiket, de akik parcelláknak megvették, szinte csak hitelből vették. A föld iránti szeretet nagy és ezt az ugynevezett földéhséget még a bukástól való félelem sem képes megszüntetni. A vásárlók is lassankint elmerültek, senki sem tud boldogulni, adósság nélkül élni. Vasut nincs, gabonapiac Dombóváron van s egy-egy „tere“ eladásánál felróható-e ennek az elkeseredett népnek, ha azt mondja „igyük hát, azért nyuztuk magunkat egész nyáron“ s ilyenkor egy-két forint oda ri.

Mikor a győr dombóvári vasut előmunkálatai voltak folyamatban, a nyomjelzést Szakcsnak vezették, de ugyanakkor kértek 10.000 forint hozzájárulást. Hogyan adhatott volna olyan község ekkora összeget, mely már akkor is nyakig uszott az adósságban. És bosszúból-e, nem tudom miből, de azt tudom és mindenki tudja, elvitték az uradalom pusztái mellett. Nekünk csak 10 kilométernyi távolságból fűtött.

Mert hát kell Dalmandon és Kondán állomás, mivel ott olyan emberek vannak és annyian, kiknek gyalog kellett volna a szakcsi állomásra jönniük, míg a szakcsi paraszt befogatja a hintóba a négy heverő sárgát és feneketlen sárban odaér az állomásra 2 óra alatt. En nem vagyok illetékes annak elbírálására, miféle politikai, hadászati vagy szociális jelentősége lehetett annak idején e körülménynek.

Feneketlen sárban kell az állomásra a szakcsi népnek menni, habár csinálnak neki köves utat, de párhuzamosan a vasutal, néhány km.nyi távolságban és ez is 8 km.-re van tőlünk.

No de lesz vasutunk! Most van előmunkálattal a Csomából kiinduló vasut Nosztán, Inám, Szil, Igal felé, de ez is 12-14 km. távolra esik tőlünk. Itt még lehetne segíteni, egy kis kitéréssel elhozható volna Szakcs-majornak. Ez által megmenthető, a mi veszendőben van, de e nélkül veszni fog.

Egy időben a község az iránt folyamodott, hogy a postahivatal mellé állítsanak fel távirtdát is. Megjött az „írás“, hogy igen is rövid idő alatt fel lesz a távirtda állítva, ha — a község biztosít évenként 200 korona jövedelmet (forint volt-e? nem tudom biztosan). Pedig hát Szakcs választási székhely.

No de a sors segítségünkre jött. Kellett

belenyugodni, úgy *ellenfele* hozhat magával ügyvédet. Avagy a rendes bírósághoz utasítják. A fontos pedig az a dologban, hogy ez az eljárás *teljesen ingyenes*. A fent említett esetben azonban az ügyvédet az elmarasztalt, de a kirovásnak eleget nem tett fél tartozik fizetni, valamint minden egyéb költséget is. Hangsúlyozom azonban, hogy csakis ebben az esetben van szó fizetésről. A statisztikai adatok, (melyeket sajna, helyszűke miatt el kell hagynom) azonban azt mutatják, hogy ez csak igen ritkán, elvértve fordul elő.

A másik intézmény: a *munkáslakások*. Genéve délnyugati részén nagyszámu apró, *egy családnak* való lakóházak (két szoba, konyha, mellékhelyiségek és a ház előtt, megitt kis konyhakert) építették a város és állam tanácsa együttesen, közközlésben. Ezen házakat évi bérletre kiadják munkásoknak, potom pénzösszegért (a befektetett tőke kamatának csekély százalékáért). Bizonyos idő múltán, 20-25 év múlva azután e kis házak a lefizetett évi bérösszeg fejében átmennek a benne lakó család tulajdonába és a házat tehermentesen ráírta az állam és város.

Itt említem meg továbbá csak röviden, hogy minden idegen, ki bizonyos időre Genévebe telepedik meg (mint az egyéb kantonokban is van), „permis de séjour“-t (telepedési engedély) vált. Ezért 1 frankot

születni egy nagy Szemere Kálmánnak. Amit egy erkölcsi testület, még hozzá választási székhelyen, nem tudott kivívni, az most (még azt sem kérdezve az erkölcsi testület-től: szabad-e?) váratlanul megérkezett minden kellekkel. Szerelnek, a postamester pedig — elcsapatás terhe mellett kényszerülve — tanulja a kopogtatást.

Talán majd születik még egy ilyen nagy ember (tár már cselekednék, mert ha most születik, későn lehet) és vasutunk is lesz.

Hej, ha vasutunk lenne! Mi lenne akkor? Mi ám! Lenne nagy piacunk. Szakcs, Kocsola, Értény, Szántó, Várong, Lápafő, Nak mind itt rakná gabonáját vonatra, lenne élénk kereskedelem. Négy országos vásárunk a környék híres marhategyesztése folytán országhírű lenne (idegen országi is), mert eljőnnének gyakrabban a karlsruhei kereskedők is marhát vásárolni, tudván, hogy helyben lehet őket azonnal waggonirozni, nem pedig másnap Dalmandon. De így? Így elmegy másfelé, mert neki az idő pénz és ezt a pénzürtékét mi elveszítjük.

Szakcs fennállása óta — az idegen forgalom tekintetében — olyan, mint egy tengerbeli sziget. Akit a sors ide vet, olyan, mint egy börtönbe zárt rab, akit csak 1/4 évenként szabad hozzátartozóinak meglátogatni, mi is csak az 1/4 évi vásárok alkalmával láthatunk idegent. Olyik asszony ilyenkor nem is megy ki a vásárra, nehogy „ráfeledkezze“ az esetleges furesa ábrázatu vásárra. No, meg hogy el ne feledjem, — a végrehajtó, de ez már nem is idegen, sőt fájdalmasan mondom, hogy innen kerül meg kenyere nagyobb része (én várom naponkint, de nálam ugyan nem lesz kenyere), mert bizonytal mondom, hogy Rotschild legyen az és mindkét zsebét kifordítsa, ha ki akarja fizetni jelzőlog és váltóadósságunkat (természetesen a magamét is hozzászámítva).

Ezen szörnyű elhagyatottság folytán nem esoda, ha pusztulunk. A születés csekély (vannak, akik a filloxerát okozzák, mivel elpusztultak a szőlők, nem kell a munkás kéz, mert a szőlőben sok munkás kellett, most pedig csak szántani kell). 1884-ben 4000 volt a lélekszám, ma 3200; ez időben felül volt 500-on a mindennapi tanköteletek száma, ma alig több 350-nél. 10 év előtt 112 fiu ismétlő volt, ma 40-nel kevesebb. A gyermeknevelés nagy teher, mert a nyomorúság is nagy, silány a táplálék, ezért ijesztő a gyermekhalandóság. Ha egy-egy családban felő a fiúgyermek, korán kell a 15-20 hold birtoku örökösnek nősiülni, mert a feleség csak a lakodalomba kerül, de meg hoz is valamit, amíg a „szógának“ bért kell adni; hanem ez is baj, mert a 14-15

éves anyának éretlen a gyümölcse. Ha azután az ilyen csemete elhunyt, minden lelkifurdalás nélkül mondja a szülő: „Jót tett az Isten vele hogy elvette a galambomat, tudja Isten mi lett volna még vele ebben a nagy szegénységben“.

Ez az oka a nagy sanyaruságnak, a gyermekhalandóságnak. A barmához elhivatja a baromrovost, mert az az állat vagyont, értéket képvisel; ha elpusztul, nehéz neki helyre pótolni, de ha a felesége beteg, nem hivat orvost, mert ha meg hal, még a 40-45 éves ember is kap leányt feleségül. Sem a maga, sem családja életének nincs előtte értéke.

Itt már azután nem segít még a tárgyalás alatt levő egészségügyi törvényjavaslat sem, mert abban is csak bennfoglaltatik: hogy „paraszt fizess“.

Nem haladtunk semmit. Nem tudom kin mult, de azt tapasztaltam, hogy a törvények is (az adó és katonait kivéve) legnagyobb részt oly későn lépnek életbe, hogy más vármegyében el is felelték az évet, melyben hozták.*

Nem volt soha olyan egyén, ki ennek a tótságból ide telepített szinmagyar szorgalmas népnek valahol egy lépést is tett volna anyagi érdekeinek előmozdítására. Más képviselők oly sokszor alkalmatlankodtak boldogult Tisza Kálmánnal kerületük érdekében valami előny elnyeréseért, hogy egy alkalommal türelmét vesztve e szavakra fakadt: „En nem tudom mit alkalmatlankodtok folytón, hagyjatok egyszer már nyugton. Nincs olyan kormánypárti kerület, mint a szakcsi, az 30 év alatt sohasem kért semmit“. (Igy maradt meg emlékezetemben a megszünt „Dombóvár és Vidéke“ című lapból). No, de hanem ez aztán meg is látszik rajtunk!

Nagy összeget fizetünk évenként utadoban és közel sincs hozzánk köves ut és most, hogy Koppányszántón keresztül is építik, Dombóvártól Kocsolán át Tamásiig szintén készül, reményüket is elvesztették a köves uthoz. A szomszéd Somogyban pedig megyénk határáig van köves ut, bizony nem csodálkozni rajta, ha inkább óhajtanának Somogyba kebeleztetni, azt mondván: „ha Somogy volnánk, minden másként volna“. Kaposvárra 4 óra alatt behajt, de ha Szekszárdra kell mennie törvénybe, ezt nem teheti, mert 60 km távol van. Vasuton eljutni? No az meg igen leleményes paraszt legyen. Urnak is bajos.

Szemerét nem nevezi másnak, mint a „nép barátja“ és tapasztalatom szerint rendületlenül hiszi, hogy Szemere tehet érdekében valamit, mert ime van távirtda, 50 munkásház is fog épülni, mely törvényre azt mondja, „ha Szemere nem ijeszt rá az urakra a vármegyén, ezt a szegénység javára hozott törvényt is majd csak 5-10 év múlva csinálták volna meg. A nép barátjának köszönhetjük, hogy még 2 percet el is enged évenként a miniszterium“.

Leírtam mindezeket úgy, ahogy köztük történt forgolódásaim alkalmával bizalmasan elmondották. Ne gondolja senki, hogy ez a nép a társadalmi rend felforgatására törekszik, ez csak munkát óhajt, olyan munkát, melyből tisztességesen megélhet családjával. Jöhet ide szociáldemokrata eszmékkel akárki, ezelt nem ér. Az istentagadót, hazátlansághirdetőt mostani nyomorúságában is kivérné. Szemere jól tudja ezt és ha ezt tette volna, bizonyosan kihusángolják. Szemere „semmi“ reájok nézve és mégis bizalommal ragaszkodtak hozzá, körül vették, mert azt ígérte, hogy munkát eszközöl számukra, tisztességes és nem uzsora, kiszípolozó robotot. Alljanak sikra, jöjjenek közelebe azok az egyének, kik „valamik“ reájuk nézve és lépjenek a küzdőterre és javítsanak helyzetükön. Az elégedetlenség veszeltyt rejtő, véstt magában foglaló úszke el van hintve, — nincs jövőbe látó tehetségem — de ha a népralmi társadalom (szociáldemokrácia) apostolai vetik meg itt lábukat, egy olyan fészék lesz Szakcs a megye délnyugati sarkában, hogy Somogy, Tolna és Baranya megyéknek sok bajt és galibát fog okozni.

* Ez tulzás; a törvénynek mindenütt egyszerre kell életbe lépni. A szerk.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

A községi jegyzők nyugdíj-alapja.

A szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség most állította össze a jegyzői nyugdíjalap 1907 évi számadását. A nagy gonddal csoportosított adatok kézzel foghatólag dokumentálják azt az óriási változást, amely a jegyzői nyugdíjalapnál részint a vármegye közönsége, részint a jegyzők felemelt hozzájárulása folytán előállt. A jegyzők nyugdíjalapját ugyanis szűk keretéből egyszerre hatalmas alappá szűkítette fel a vármegye humánus gondolkodása, de legkivált a jegyzőknek az ugyszólván, önfeláldozásig menő önmegadózatása. Jegyzőinket, de azt hisszük a közönség közügyekkel foglalkozó részét is bizonyára érdekelni fogják az alábbi száraz számadatok.

Bevétel: 1906 évi pénztári maradvány volt: 9284 kor. 99 fillér. 10 filléres községi járulékok előírás 22,149 kor. 25 fillér. Erre befizetett 19,442 kor. 09 fillér. Marad hátralék 2707 kor. 16 fillér. Helyesbített jegyzői tartozás 93,335 kor. 40 fillér. Erre befolyt 65,671 kor. 46 fillér. Marad hátralék 27,663 kor. 94 fillér. Birságokból befolyt 309 korona. Átfutó bevétel (letiltásból) 1060 kor. 20 fillér. Kiadás: Nyugdíjakra kifizetett 37,325 kor. 88 fillér. Nevelési járulékokra kifizetés 3313 kor. 67 fillér. Tiszteletdíjra 200 korona. Takaréktárba tétetett 35,000 korona. Ebből 807 korona 20 fillér a jegyzők által befizetett nyugdíjhozjárulás visszatérítése. Mérleg. Összes bevétel 95,396 kor. 75 fillér. Összes kiadás 77,755 kor. 70 fillér. Készpénzmaradvány 17,641 kor. 05 fillér. Vagyoniállapot: Cselekvő hátralékokban 30,658 kor. 40 fillér. Takarékpénztárban elhelyezett összeg 202,400 kor. 15 fillér. Készpénzmaradvány 17,641 kor. 05 fillér. Összesen 250,699 kor. 60 fillér. Szenvedő hátralékok 1,692 kor. 05 fillér. Tiszta vagyon 249,007 kor. 55 fillér.

HIREK.

A főgimnázium zászlószentelési ünnepélye.

Nagyban folyik az előkészület a főgimnáziumi ifjuság holnapi zászlószentelési ünnepségére, amely az előjelekből ítélve kiválóan díszesnek és fényesnek ígérkezik.

A zászlóanya, *Apponyi Géza* grófné, férjével *Apponyi Géza* gróf főispánnal és leányával, *Gizella* grófnővel már tegnap Szekszárdra érkezett. A zászlóanyánál, ki laschnitzbőhei üdülését kizárólag csak a holnapi ünnepség miatt szakította meg, ma délután 1/2 1 órakor a tanári kar tisztelgett, *Wigand János* igazgató vezetésével.

A tisztelgés után ebéd volt, amelyen főispánunk az összes tanári kart vendégül fogadta.

Ma este pont kilenc órakor a vármegyei udvarán szerenáddal lesz *Apponyi Géza* grófné tiszteletére. Az ifjuság 200 lam pionnal vonul fel, nevében *Kovács László* végzett növendék tart üdvözlő beszédet. Az ifjusági dalárda, kiegészítve régi dalárdai tagokkal, műdarabokat ad elő.

Este *Simontsits Elemér* alispán fényes estélyt ad, a melyen 100-nál többen vesznek részt.

Másnap reggel az ifjuság a főgimnázium tornacsarnokában gyülekezik, honnan 9 órakor a tanári karral, a koszorus lányokkal s vőfélyekkel a vármegyei házához vonul, a zászlóanya üdvözlésére. Innen a belvárosi templomba megy a menet, hol a zászlót *Fekete Ágoston* tolnai prépost felszenteli, *Szabó Géza* hittanár pedig felavató beszédet mond. Ennek végeztével levonul a menet a főgimnázium udvarára, hol *Göde Lajos* ref., *Reichert Gyula* evang., *Rubinstein Mátyás* dr. izr. lelkészek, főiskolai hittanárok folytatólagosan felavatják a zászlót, *Wigand János* igazgató beszédet mond, *László József* végzett növendék az ifjuság nevében

átveszi a zászlót, ódát szavalnak, az énekkar énekel s megtörténik a szegbeverés.

Délben 1 1/2 órakor diszebed lesz a kaszinóban künn a szabadban, a melyen körülbelül 200-an vesznek részt. A rendezőség kéri a részvételre még jelentkezni kívánókat, hogy megjelenésükről közvetlenül értesítsék *Reinprecht* kaszinói vállalkozót.

5 órakor tornaverseny lesz a főgimnázium mellett levő játéktéren. Ez alkalomra a zászlóanya és hölgykiserete részére sátrakat állítanak fel.

Este 9 órakor táncestély lesz a kaszinóban s a szünóra alatt *Kramolin Vilmos* és *Bodnár Jenő* tréfás kuplékat és monológot adnak elő.

Wigand János főgimnáziumi igazgató felkéri a háztulajdonosokat, hogy házaikat, amerre a menet elvonul, fellobogózni sziveskedjenek.

A katonazenekar ma, a fél négykor jövő vonattal érkezik meg. Másnap játszik a felvonuláson és estélyen; hétfőn pedig a róm. kath. olvasóköri.

— **Személyi hírek.** *Apponyi Géza* gróf főispán nejevel, *Széchenyi Paula* grófnővel s leányával, *Gizella* grófnővel tegnap este Szekszárdra érkezett s pár napig itt marad.

Tolth Ödön vármegyei tiszti ügyész hazaérkezett szabadságáról, s átvette az ügyészi hivatal vezetését.

Janosits Károly, Szekszárd város főjegyzője, lapunk rendes belmunkatársa 6 heti tartózkodásra Reichenhallba utazott.

Santha Károly arany tulipánja. Kedves kis történet jutott el hozzánk. Sok poeta akkor sem nyer pályadíjat, amikor akar, de van poeta, aki nyer akkor is, mikor a — leánya akarja. A pozsonyi virágjátékra 6 pályadíj volt kitűzve különféle költeményekre. A nyertesek között volt *Ábrányi Emil*, *Lampérth Géza*... és a mi sárszentlőrinczi poetánk, *Sántha Károly* is, ki azonban akarata nélkül vett részt a pályázaton és lett győztes. Esze ágában sem volt neki a pályázat, leánya azonban kedves ötlettel oda nyult versei közé, beküldött egy párt, a melyek közül egy azután dícséretet, egy másik pedig pályadíjat nyert. A pályadíjat, a pozsonyi Toldi kör arany tulipánját, *Stefánia királyi hercegnő* kezéből pünkösdi hétfőjén kellett volna a nyertes poetának Pozsonyban átvenni, de biz ő — lelkészi hivatása miatt — nem mehetett el, az Ur igéjét hirdette híveinek, tehát lelki mannat osztott két helyen is, nemcsak Pozsonyban, de — Sárszentlőrinczen is.

— **Uj választmányi tag.** A szekszárdi Népbanknál, a *Krammer János* elhunytával megürült rendes választmányi tagságra *Ferdinand János* eddigi póttag hivatott be.

— **Papi gyűlés.** A szekszárdi róm. kath. egyházkerület június 11-én Bátaszéken *Pártos Zsigmond* esperesplebános elnöklésével tartotta meg a tavaszi koronát. A tanácskozásnak két legfontosabb tárgya volt a kath. népszövetség és kath. nővédőegyesület ügye. Az előbbire nézve elhatározták, hogy a központból hívnak meg néhány férfit a népszövetségnek megismertetésére a vidéki falukban. A nővédő egyesület érdekében pedig elhatározták, hogy a plebánosok tartják nyilván a fővárosba menő eselédányokat s utasítsák őket, hogy ott az egyesület oltalmát vegyék igénybe. Végül *Romeisz Ferencz* bátaszéki cz. kanonok tartott szabad előadást a szociálisták és kommunisták elveinek czáfolásáról.

— **A hatásköri bíróság tagjai.** A hatásköri bíróság tagjaivá az 1908 évi május 1. napjától számított 3 év tartamára a kir. kuria — teljes ülésében — többek között dr. *Selcz József* kir. kuriai bírót, a kir. közigazgatási bíróság pedig *Szilassy Aladár* kir. közigazgatási bírósági tanácselnököt, továbbá dr. *Moldoványi István*, kir. közigazgatási bírósági ítélobírárt is megválasztotta.

— **A baranyasellyei galamblovó-verseny.** A Baranya, Somogy- és tolnamegyei erd. és vadászati egyesület június hó 28-dikán reggel 7 óra 30 perccel kezdettel Baranyasellyén galamblovó-versenyt rendez. A versenyre *Széchenyi Bertalan* gróf, *Draskovich*

Iván gróf és *Pánczél Ottó* erdőfelügyelő adományoztak díjakat. 500 galambra lesz ezen versenyenél szükség, melyek közül 150 darabot *Draskovich Iván* gróf adott, a ki az egyesületet vendégül hívta meg. A közgyűlésre és az azzal kapcsolatos versenyre meghívták az országos erdészeti egyesületet, a magyarországi vadász és védegyületet, Borsod, Gümör és Heves vármegyék erdészeti egyesületeit, Arad, Temesvár, Lugos és Déva városok erdészeti egyesületeit, melyek mind képviselőket küldenek a közgyűlésre. Meghívták továbbá Baranya, Somogy, Tolna vármegyék és Pécs szab. kir. város törvényhatóságait és az orsz. galambtenyésztő egyesületet. A kik a közgyűlés egyik, vagy mindkét napján résztvenni szándékoznak, irásban *Kolossváry Andor* titkárnál Pécs, (János utca 8.) a költségek fedezésére 4 kor. befizetése mellett sziveskedjenek jelentkezni. Érdekes programpontja lesz a közgyűlésnek a sellyei erdő és vadgazdaságnak és ezzel kapcsolatban a mesterséges fácszán tenyésztésnek rövid ismertetése, amit *Cisek László* uradalmi főerdész vállalt magára.

— **Uj plebános.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Theresianumi alap kegyurasága alá tartozó báta plebániára *Györkő Ferencz*et, várdombi plebánost mutatta be kinevezés végett a püspöknek.

— **Erdészeti és Vadászati Egyesület közgyűlése.** A „Baranya, Somogy, Tolnamegyei erdészeti és vadászati egyesület” rendes évi közgyűlését folyó év június hó 28 és 29-én a baranyasellyei kaszinóban tartja meg.

— **A munkásbiztosító pénztár és az orvosok díja.** *Herczegh Gyula* dr. és *Mehrwerth Ferencz* keresk. tanácsos, betegsegélyző elnök sikeres buzgólkodása folytán az orvosi díjakra nézve végre megegyezés jött létre az orvosok és a betegsegélyező pénztár között. A 16-án megtartott értekezleten megjelent összes orvosok elfogadták s aláírták a pénztár által készített tervezetet, mely egyebek között díjazáson kívül (baleset vizsgálat, fuvardíj, orvosi bizonyítvány) tagonként 3 koronában állapítja meg az orvosok fizetését.

— **Igazgató áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte *Kardos Ignác* volt szekszárdi polgári iskolai tanárt, hatvani állami polgári iskolai igazgatót jelenlegi minőségében az ujvidéki állami polgári fiúiskolához.

— **Derék, hazafias lelkész.** *Szűcs Imre* majosi ág. hitv. ev. lelkész szép jelét adja hazafiaságának. Nemesak az iskolában és a községben terjeszti a magyar szót, hanem a majosi gyermekeket szülőjük kerelme folytán behozza Szekszárdra magyarul tanulni, itt néhány hónapig, sőt évekig is szolgálnak, mint inasok és ezalatt elsajátítják hazánk édes nyelvét, a magyart. Elismerés illeti e derék, hazafias és fáradhatatlan szorgalmu lelkészt.

— **Kitüntetett polgári iskola.** A bonyhádi róm. kath. polgári leányiskola részére a napokban érkezett meg a pécsi országos kiállítás bíráló bizottságától a díszes kitüntetés okmány azokért a szép rajz-, festés stb. s égetett munkákért, a miket ezen iskola növendékei a tavalyi orsz. kiállításra beküldtek. A végrehajtó bizottság igen szép levél kíséretében küldötte meg az okmányt s köszönetét fejezte ki az iskolának a kiállításon való részvételért.

— **Hivatalvizsgálat.** *Fink Kálmán* kir. tanácsos e héten megvizsgálta a bonyhádi adóhivatal pénzkezelését s azt teljes rendben találta.

— **Somogy vármegye főispáni titkárja.** A m. kir. belügyminiszter *Declava Rezső* vármegyei aljegyzőt a belügyminiszteriumhoz fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki és főispáni titkári minőségben szolgálattételre Somogy vármegye főispánja mellé rendelte ki.

— **Záróünnepély.** Az izr. elemi népiskolában e hó 18-án tartották dr. *Rubinstein Mátyás* főrabbi elnöklésével az évzáró ünnepélyt, melyre nagyszámú és előkelő közönség gyűlt egybe. A fiuk és leányok szavaltak és énekeltek. Néhány ügyesen előadott ének számuk igazán kedves, vonzó volt, ami *Linhardt Hilda* tanítónő érdeme; hasonlóképp

a kis szavalók is hiba nélkül, bátran, értelmesen adták elő daranjukat, a mi ismét a két tanító érdeme. Többen jutalomdíjat és jutalomkönyveket kaptak szorgalmukért. Általában dicséretre méltó a tanítótöbbletnek, a korral haladó tanítási módszere, az iskola épületnek és tantermeknek az egészség és tisztaságnak teljesen megfelelő berendezése s magának az iskolaszéknek is, a tanítás felett gyakorolt szigorú ellenőrzése.

— **Közgyűlés.** A róm. kath. társaskör f. évi június hó 29-én d. u. fél 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: 1. A belügyminiszter által visszaküldött alapszabályokban teendő pótlás. 2. Esetleges indítványok. Ugyanekkor választmányi ülés.

— **Hymen.** *Varjassy* Iván petrozsényi bánya tiszt ma vezeti oltárhoz a szekszárdi róm. kath. belvárosi templomban *Lencz* Katát, *Lencz* Károly szekszárdi üvegkereskedő leányát.

— **Képesítő vizsga.** A bonyhádi róm. kath. polgári leányiskola három tanítónője: *Szepessy* Coletta, *Niesser* Zsófia és *Krammer* Maura nővérek kitűnő sikerrel tették le a kalocsai felső leányiskolán a polgári iskolára képesítő vizsgájukat.

— **Nagy villanytelep.** Az esztergom-szászvári bányarészenyártársaság a szászvári vasút állomás mellett egy 720 lóerős, turbina rendszerű villanyfejlesztő telepet épít, amely villanymű nemcsak a világításra, de a bányában működő összes gépek hajtására szükséges áramot is elő fogja állítani. Vármegyénkben ez lesz a legnagyobb ipari hajtóerőt szolgáltatató villanytelep. Az építést *Singer* Bálint főmérnök vezetésével már javában folyik.

— **Képviselőválasztás Pakson.** Ma van a képviselőválasztás Pakson. *Szluha* István helyére egész bizonyossággal dr. madi *Kovács* János földbirtokost fogják megválasztani. A szavazást reggel 9 órakor megkezdték. Mindkét helyen zavartalanul folytatják, feltűnéstől kettőre azt a telefon értesítést vették, hogy *Kovács* János ellenjelöltjének, *Babocsay*nak legfeljebb 60—70 szavazója lehet s maga sem veszi komolyan jelöltségét, mert még a kocsifuvarek kifizetésére sem vállalkozott.

— **Kettős esküvő.** Kettős esküvő volt f. hó 16-án d. u. Szekszárdon a belvárosi róm. kath. templomban *Hradek* Nándor szekszárdi borbély *Horváth* Katiczának. *Buzás* István szekszárdi szobafestő pedig *Hradek* Bőskének esküvött örök hűséget. Az egyházi esketést *Hradek* Károly kurdi plébános, az egyik vőlegény és menyasszony nagybátyja végezte.

— **Enyveskezü napszám.** *Bors* József szekszárdi lakos f. hó 13-án *Gusztus* Márton szintén helybeli lakosnál volt napszámában. — Délután, mikor a gazda a kőművesekkel a padlason dolgozott, *Bors* a szobába belépődött s a szekrényből 136 korona készpénzt egy tárczában ellopott, a melyből százhusz koronát a csendőrök nála meg is találtak. Ezévi április hóban *Simon* Gyula képfestő zseljéből is, mikor nála a szőlőben dolgozott 2 korona 40 fillért kilopott. Borsot a csendőrség letartóztatta.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru *Tauszig* Jenő és Imre szekszárdi lakosok családi nevüket „Balázs”-ra magyarosították.

— **Halálozások.** *Lakatos* Lajosné szül. *Toth* Erzsike, *Toth* Andor volt megyei számvevő és neje leánya, folyó hó 18-án, életének 33 ik évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor volt.

Mátis Etelka, *Bocskár* Ferencz alsónyéki ref. rektor és neje sógornője folyó hó 16-án, élete 41-ik évében Pálán elhunyt. Temetése f. hó 18-án volt.

Kelemen Imre budapesti kir. ítélőtáblához beosztott kir. járásbíró és nejét, szül. *Veininger* Gizella urnőt súlyos csapás érte, 9 hónapos leánykájuk Budapesten elhunyt.

— **Ajándék a múzeumnak.** *Bezerédj* Pál főrendiházi tag utján *Déry* Frigyes bécsi lakos egy 16 ik századbeli vasbádóg magyar sisakot ajándékozott a múzeumnak.

Mi lesz az aszfaltozással? Több oldalról kérdezősködtek már e felől. Értesítésünk szerint az Aszfaltársaság kiküldötte már járt itt, de előbb lejtérni kell az utcákat s ezt a társulat mérnöke végzi el a jövő

héten, úgy, hogy a továbbaszfaltozás két héten belül okvetlen megkezdődik.

— **Kiderült hitvesgyilkosság.** Szakcsról írja tudósítók: Csendőrségünk ismét egy kis levéllel gyarapította az intézmény hatalmas babérkoszoruját. Az eset némileg hasonlít a szatmári testvérnyilkosság kinyomozásához annyiban, hogy ott tudvalevőleg öngyilkosságot állapított meg a vizsgáló bizottság, de a csendőrség daczára annak, hogy nem is az ő területén történt az eset, saját szakállára tovább nyomozott és testvérnyilkosságot derített ki. *László* Jánosné lápfői lakos holttestét megtalálták a mezőn. Az előjáróság gyanusnak találta a dolgot és jelentette a közigazgatási hatóságnak, a mely vizsgálatot tartott és azt találta, hogy *László* természetesen halállal mult ki. *Jóna* örsvezető azonban nem nyugodott bele ezen eredménybe, tovább kutatott és végül kinyomozta, hogy az asszonyt férje ütötte agyon. *László* János be is ismerte tettét, miért is elfogták és átadták az ügyészségnek, melynek így módjában lesz megtorolni egy sötét bűnt, a mely a csendőrség buzgalma nélkül örökké rejtve maradt volna!

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már, kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Baleset.** *Vild* Jakab 28 éves alsónyéki lakos f. hó 12-én *Kis Kovács* János tanyája tetejének javítása közben a tetőről leest s jobb lábát eltörte. Beszállították a szekszárdi Ferencz közpórházba.

— **Szőlőtanya feltörés.** *Zsidó* István és *H. Bognár* József nagyszokolyi lakosoknak a szőlőhegyen levő présházát feltörték s onnan többféle tárgyakat s bort elloptak. A gyanu *Németh* Imre ottani lakos ellen irányul, a kit a lopás idejét követő hajnalban megrakott tarisznyával láttak hazamenni s azóta a községből eltűnt.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

— **Szarvasvipera.** E czimen *Betnár* Béla, a „Bonyhád és vidéke” felelős szerkesztője egy kötet elbeszélést ad ki. — Az elbeszéléseknek tárgyát a külföld romantikus vidékeiről gyűjtötte. — *Betnár* régóta foglalkozik az irodalommal, fővárosi és vidéki lapokban jelentek meg tárczái. — A kötet f. év augusztus hó elején jelenik meg, előfizetési ára 2 korona. — Előfizetések a szerző czimére Bonyhádra küldendők.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

— **Zárvizsga és jutalomkiosztás.** F. hó 14-én volt a szekszárdi iparos és kereskedőtanoncz iskola zárvizsgálója. A vizsgán megjelent *Boda* Vilmos, az ipartestület és sok iparos. A tanulók minden tantárgyból igen szépen feleltek. — Vizsga után igen szép beszéddel adta át *Boda* Vilmos *Fischl* Dezsőnek a közoktatásiügyi miniszter 100 koronás jutalmát. — A vizsgát *Holub* János h. igazgató, az éneket *Kovács* Dávid tanár vezette.

— **Zárvizsga.** E hó 19-én volt a szekszárdi Májér-Árlov Mária féle magán elemi népiskolában az évről vizsga a kir. tanfelügyelő elnöklése alatt nagyszámu közönség jelenlétében. Az összes tanulókat bátran, és kitűnően feleltek, úgy hogy bámulatba ejtették a hallgatóságot. Dicséri ez a derék tantestületet, *Májerné* Árlov Mária, *Bergmann* Iónát és *Bécsy* Elemert. Ily jó eredmény pedig csakis nőveli ezen jeles intézet eddigi jó hírnevét s ez biztosítja szükséges fennállását.

— **Igazgató választás** A szekszárdi iparos és kereskedőtanoncz-iskolai igazgatói választás f. hó 20-án lesz.

MULATSÁGOK.

— **Gazdatisztek tavaszi táncmulatsága.** Kiválóan sikerültnek ígérkező mulatság van készülöben. A tolnavármegyei gazdatisztek és

erdőtisztek gróf *Apponyi* Sándorné Ö Nagyméltósága és gróf *Apponyi* Gézáné Öméltósága védnöksége alatt részben saját körük pénztára, részben pedig az „Országos Gazdatisztek és Erdőtisztek Egyesülete” által gazdatisztek gyermekei részére létesítendő internátus javára 1908. évi június 28-án Lengyelen, az uradalmi fürdőben zártkörű tavaszi táncmulatságot rendeznek. Beléptidj: személy-jegy 3 kor., családjegy 8 kor. felülfizetéseket — tekintettel a jóteknony czélra — köszönettel fogadnak és hirtapilag nyugtáznak. Kedvezőtlen idő esetére fedett helyiségről gondoskodás történt. Elszalásolás iránt legkésőbb június 25-ig érkező megkeresés esetén, az uradalmi felügyelőség készségevel intézkedik. Vonaton érkezőkre a mulatság napján délután 1 és 3 órakor fogatok várnak a kurd-csibráki állomáson. Kezdeté délután 5 órakor.

KÖZGAZDASÁG.

Rovatvezető: Schneider János.

Tehén- és üsződíjazás Hőgyészen.

A tolnamegyei gazd. egyesület Hőgyészen, f. hó 14-én tartott tehén- és üsződíjazása a következőképen folyt le: A felhajtás az előző évek számarányához képest csekély volt Ennek az okát a bíráló bizottság a mostani szük takarmányviszonyoknak tudta be. Felhajtottak a kistenyészők 132 darab tehénet és 186 darab üszőt.

A bíráló-bizottság: Gróf *Apponyi* Géza elnöklése alatt: *Apáth* Alajos, *Bennrieder* János, *Blascok* Gyula, *Döry* Hugó, *Fehér* Zoltán, *Forster* István, *Hainrikffy* Pál, *Jagicza* István, *Jakabffy* Imre, *Kollman* Gyula, ifj. *Leopold* Lajos, *Hirsch* Ignác, *Perczel* József, *Pleszky* Antal, *Návay* Emil, *Sigora* Lajos és *Wilczek* Sándor. Ezen bizottság egyenlő számu tagokkal két részre osztatott: egyik a tehéneket, másik az üszöket bírálta, melynek eredményéhez képest *Jeszenszky* Andor gazd. egyesületi elnök kiosztotta a díjakat és pedig:

a) Állami díjat *Verner* János murgai lakosnak 140 kor. I-ső díj, *Hild* János, *Kehl* Lajos, *Szachs* Henrik és *Kirchner* Jakab kistormási lakosoknak 100—100 koronát, *K. Szili* József gyulaji, *H. Német* István tamási-i, *Márcz* Henrik murgai, *Kelemen* Vince tamási i, *Pálfi* István kétyi, *Ruppert* Péter szárazdi, *Braun* János teveli, *Verner* János murgai, *Hortner* János diósberényi és *Márcz* János murgai lakosoknak 60—60 koronát tehénekért. *Verner* János murgai lakosoknak 140 koronát és ifj. *Stier* Ádám teveli, *Vurzl* János kétyi, *Kehl* Lajos kistormási, *Verner* Henrik murgai lakosnak 100—100 koronát üszőkért.

b) Gazdasági egyesületi díjat: *Binder* Henrik kistormási, *Verner* Henrik murgai, *Oberländer* Péter és id. *Kehl* Lajos kistormási, *Pentsch* Károly hőgyészi, *Kirchner* Jakab kistormási, *Brantigann* Konrad murgai, *Schweitzer* Mihály teveli, *Ament* György duzi, *Kohn* Mátyás varasdi és *Tarbók* Pál tamási-i lakosoknak 40—40 koronát: tehénekért: *Riba* Pál regölyi, *Oszbach* György diósberényi, *Stier* Ádám és *Thenerling* János teveli, *Horváth* Imre gyulaji, *Till* Henrik kalaznói, *Beck* Henrik felsőnáni, *Oberländer* Péter kistormási lakosoknak 60—60 koronát, *Reicharth* Henrik szárazdi, *Binder* Henrik kistormási, *Singer* Mátyás dombóvári, *Szelter* János duzi, *Pelcz* József hőgyészi, *Kurz* János teveli, *Rótpflug* Márton teveli, *Farkas* Sándor dombóvári, *Majer* Mátyás hőgyészi, *Polt* Henrik kalaznói, *Kurz* György teveli és *Láng* Henrik varasdi lakosoknak 40—40 koronát üszőkért.

Szerkesztői üzenetek.

— **Pinczeszeren.** A tollat ügyesen kezelő kéz munkája. A tárgy azonban sekélyes, így az előadás ahhoz mérve hosszadalmas. Kisebb dolgot szivesen közölnénk.

— **M. F. Baja.** Nagyon örülünk a szorgalmas munkatársnak. A három folytatásnak is szivesen állunk

elébe. Az első közleményt talán már a jövő számban közre adjuk: F. ur helyreigazító cikkével együtt. Tisztelet, üdvözlés.

V. F. Gy. Lápafő. Köszönjük a szives küldeményt. A kérdések nagyon jól érzik magukat.

S. L. Borjád. E számban lehetetlen volt. Legközelebb.

NYILTTÉR.*

Tekintetes

Haugh Béla főgimn. tanár urnak

Helyben.

A folyó hó 18-án kelt levelére tisztelettel értesítjük, hogy azon kérdéses ügynek az Ön részéről történt befejezését tudomásul vesszük s felénk részéről az ügyet mi is befejeztük, úgy azonban, hogy öt ebből az ügyből kifolyólag semmi tekintetben gáncs nem érheti. Mert az általa elkövetett sértéseket most már magunkévá tesszük, fenntartjuk s érte helyt állunk.

Szekszárd, 1908 június hó 19.

Kiss János,
Nagy Béla.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkális természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

HIRDETÉSEK.

25 éves nőtlen, ref. vallásu

okleveles gazda,

ki szőlész és borász s három évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezik, elválna gazdaságban irnoki, segédügyi állást, vagy gazdasággal kapcsolatban kisebb szőlők önálló vezetését is.

6-6 Czim a kiadóhivatalban.

Kristály só

a legfinomabb és legtisztább készítmény, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

Kapható 1 kilós dobozokban 1 koronáért

GAUZER ADÁM

fűszer-, csemege- és ásványvíz-kereskedésében

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

230 szám.

1908. végrh.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX-ik t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1908. évi 66113. számú végzése következtében, dr. Szendey Béla ügyvéd által képviselt, Hermes magyar általános váltóüzlet r. t. budapesti cégé javára, Bille Mihály budapesti lakos ellen 1521 K s jár. erejéig 1908. évi május hó 25-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 18-2 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kocsik, borok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dunaföldvári kir. járásbíróóság 1908-ik évi V. 100/2. számú végzése folytán 1521 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi január hó 13-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 160 kor. 15 fillérben bíróság mar megállapított költségek erejéig, Dunaföldvárott, végrehajtást szenvedett házánál 1908 évi július hó 3-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX-ik t.-cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogják adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielé-

gítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX-ik t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Dunaföldvár, 1908 évi június hó 18-án.

Trietsch,
kir. bír. végrehajtó.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénnyöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkiúek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabedalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretes felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkiúek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatóságára. 38-52

616.

1908.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

Harcz község előljárósága közhírré teszi, hogy a **harci rom. kath. templomnak tatarozására** vonatkozó és 1099 kor. 86 fillérben előirányzott kőmives munkálatok, Harcz község házábanál 1908. évi június hó 29-ik napján d. u. 3 órakor nyilvános ajánlati versenytárgyaláson biztosítani fognak.

A részletes költségvetés és munkafeltételek Harcz község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők és lemásolhatóak.

Harcz, 1908 június 19.

Csóry Ferencz
jegyző.

Renczes János
bíró.

540

ki. 908. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírottak közhírré tesszük, hogy Kölesd község tulajdonát képező és a község belterületén lévő kétkerekű, felül csapó

patakmalom,

melyben gőzerő is alkalmazható, f. évi július hó 19-én d. u. 3 órakor a község ház tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 1909 január hó 1-től számítandó 6 évre haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Kölesd, 1908 június hó 15-én

Hesz Lajos
jegyző.

Kocsis József
bíró.

4280 szám
tkv. 1908**Árverési hirdetés.**

A tamási kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a simontornyai takarékpénztár végrehajthatónak G. Szabó József és ifj. Szücs János tolnanédi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 1880 kor. tőke, ennek 1908 márczius 20-tól járó 6% kamatai, 51 kor. 45 fill. per. 34 kor. 35 fill. végrehajtási már megállapított, ugy 31 kor. 82 fill. lében ezuttal megállapított költségek kielégítése czéljából a szekszárdi kir. törvényszék a tamási kir. járásbíró területén levő, a pinczehelyi 949. sz. tjkvben felvett A. 1 sorsz. 5863. hrsz. ingatlanra 1296 kor. kikiáltási árban 1908. évi július hó 9-ik napjának délelőtt 10 órakor Pinczehely község-házánál végrehajtható vagy helyettese közbenjöttte esetében megtartandó árverésen elfognak adadni.

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vételért 3 egyenlő részletben 5% kamatokkal együtt a tamási kir. adóhivatalnál mint letéti penztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hivatalnál, ugy Pinczehely község-házánál megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fenti számú tjkvben feljegyezetténi rendeltetik.

Az árverés alá kerülő ingatlant az 1896. évi V. t.-cz alapján felvett 2350 kor. szőlőfelújítási kölcsön terheli Ezen teherrel az ingatlan az árverés után is fenmarad s a lejárt részeket előnyösen fognak soroztatni.

Tamásiban, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1908. évi május hó 2-án.

Várady,
kir. járásbíró.

130 sz.

1908. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a paksi kir. járásbírósnak 1907 évi V. 220/1 sz. végzése folytán dr. Némét József hajai ügyvéd által képviselt, Práger Károly és testvére hajai bej. czég felperes részére Komlóssy Antal és neje Kummer Valéria paksi lakosok alperesek ellen 61 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 669 kor. becsült ingóságokra a paksi kir. bíróság 1907. V. 220/4. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperesek lakásán Paks községben, a fő-utcában, a 493. népsorszámu házban leendő megtartására határidőül 1908 évi június hó 26-ik napjának délelőtt 10 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt egy bordószínű plüssel bevont ebédli diván, egy keményfa, barnára fényezett, fekete márványlapu ebédli szekrény, két kép, egyik a Honfoglalást, a másik az aradi vértanukat ábrázolja, a anyozott keretben, üveglappal, hat darab bordószínű ripszszel bevont zsolye és egy hozzá való kis asztal, egy szörme galléru férfi téli kabát, egy bádóg mézeskanna, öt kiló csurgatott méz, egy káposztás dézsa, egy szerszamos szekrény szerszámmal s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Felhivatnak mindozok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldötténi írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Paks, 1908 évi június hó 9-én.

Csery István,
kir. bír. végrehajtó.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

felvétetik

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában Szekszárdon.

Eladó ház.

Petőfi-utca, (ezelőtt Kert-utca) 587. számú ház, mely igen alkalmas egyes családnak, vagy szerény igényű nyugalmazott uraknak, szép kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. — Bővebbet 3-3

BURKA FERENCZ
órás és ékszerész Szekszárd.**FRANEK JÁNOSNÉ**

női kalapdivatterme

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy budapesti és bécsi bevásárlásaimból hazaérkeztem s raktáron tartok legújabb divatu párisi és bécsi

női kalap-ujdonságokat,

melyeket a legjutányosabban bocsátok áruba.

Főtörekvésem, hogy izléses és olcsó árúimmal a t. hölgyközönség meglegedését kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Fránek Jánosné.

Fischl Lajos butor- és épület-
asztalos, a „Pir-
nitzer József és Fiai“ kereskedők házában
dus raktárt tart a legújabb és legmoder-
nebb butorokból, szalon-, ebédli- és iroda-
berendezésekből, részletfizetésekre is. Azon-
kívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asz-
talos-munkák a leggyorsabban, jutányos
áron készülnek.

Aki izléses, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna-utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki ugy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Raktáron tart saját gyártmányu diszes hálószoba berendezést dió-fából, a melyet jutányos áron bocsát áruba. — Ugyanezen műasztalos fizetés mellett tanonczot keres. 12-16

Üzlet áthelyezés

saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, 15 évi felelősség mellett.

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel zsebórákat, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: Schaffhausen Longines Omega, Tawannes Wath Ch. Graziosa világhírű pontosságu órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá tajtpipákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Schulz Gusztáv

40-52

órás és ékszerész.

Szőlő-sajtók
Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószervezettel kézi hajtásra
Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó-gépek

Teljesen fölszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtólók, bogyó őrlők

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“ permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére

S z ő l ő - e k é k

gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntőjeje és gőzhámorai által

BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.

Kitüntetve 600 arany, ezüst éremmel stb.

3-14

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók kerestetnek.

Csakis elsőrendű bükkfából!
Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállított kiváló minőségű légezárás elsőrendű bükkfa aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér, különként 3 fillér árban.

Elsőrendű porosz és salgótarjáni darabos kőszén, ugyiszintén tatali brikett szén is kapható.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kívánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és székerezkedő

SZEKSZÁRDON. 6-10

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Ideális arc-crème a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ara 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárban Szekszárdon. 73-73

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint Szekszárdon, Széchenyi utca 140. szám alatt (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozásu butorokat igen jutányos árakon.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő asztalos-műhelyemre, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörékvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

asztalos és butorraktáros.

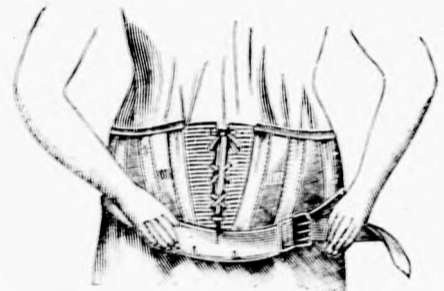
10-52

Jegyző urak figyelmébe!

Az új vármegyei és községi főkönyvnek megfelelő, a központi járás jegyzőegylete által elfogadott adófizetési iv. (adókönyvnek) mely egyesíti magában az összes állami, megyei és községi adók előírási és lerovási rovatait, elkészült és kapható 100 darabonként 3 koronáért **Báter János könyvnyomdájában**, papír, rajz és írószer kereskedésében. Az adófizetési iv igen czélszerű és az új főkönyvi és beszédesi nyomtatványhoz okvetlen szükséges.

Amatőrök!! Fényképezési cikkekben forduljanak a „Garay” Drogériához, ahol megszerezhetnek minden szükséges kelléket a legjutányosabban (gépet, lemezt, másolópapírt, vegyszert és egyéb szükséges kelléket). Azonfelül szakszerű utasításban is részesülhetnek.

Sérvben szenvedők! Lagyk- és köldöksérvkötőket, a legjobb gyártmányuakat, a legújabb módszer szerint, mérték után legjutányosabban szerezhetik be. Haskötők, görcsérharisnyák, havibajkötélékek, heretartók stb., valamint minden betegápolási eszköz.



Francia női- és férfi- óvszerek.

Férfi-óvszereket postán bérmentesen a legnagyobb titoktartás mellett szállít, az összeg előleges beküldése után 5, 6, 8 és 10 koronáért tucatzát.

„Garay” Drogéria
Szekszárd,

Széchenyi-utca, dr. Hangel-féle ház.

Izletes nizzai salátaolajamat ajánlom a tisztelt háziasszonyok figyelmébe.

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

A Styria- és Demokrata kerékpárok

Két évi jótállás!

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból, csengők, kürtök stb. felszerelési tárgyakkal és a legjobb minőségű kerékpárgummikból állandó, nagyválasztékú raktár.

Jó minőség! Olcsó árak!

az elsők között is elsők.



Két évi jótállás!

Nagy javító műhelyünkben mindenféle munkát olcsón és pontosan készitünk.

Puch-motorkerékpárok és automobilon tolnamegyei képviselői. — Használt kerekparokat becserelelünk.

Kedvező részletfizetések!

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és mühimzőgépek a legtökéletesebb gyártmányok.

Singer családi, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépet 10 évi kezesseget vállalunk.

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserelelünk.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez. — Szakértő mügépezőnket kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.



Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)
és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

Müller Testvérek

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában
Szekszárd, Kaszinó-bazár.

13-52

Báter János könyvnyomdája Szekszárd, 1908